

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u zich hiervoor heeft aangemeld tijdens of naar aanleiding van de bijeenkomst over preventie van wolvenschade in Epe op 25 juni 2019.

Wolvennieuws

- Effectieve afrasteringsmaatregelen weren Veluwe wolf
- Preventieplan wolvenschade Veluwe aangeboden bij provincie
- Factsheets vergoedingen + specifieke eisen aan afrastering
- Contact met de wolvencommissie

Effectieve afrasteringsmaatregelen weren Veluwe wolf

[Bekijk de video op YouTube.](#)

Nieuwe beelden van een wildcamera op de Veluwe laten zien hoe een wolf wordt tegengehouden door een elektrisch raster rond een schaapskudde. Dit toont aan dat deze wolfwerende maatregelen effectief zijn.

Sinds de komst van de wolf op de Veluwe in 2018 hebben vrijwilligers van het Wolvenmeldpunt van de Zoogdiervereniging samen met de betrokken terreinbeheerders wildcamera's geplaatst in het aangewezen leefgebied van de wolf. Deze monitoring gebeurt in opdracht van BIJ12. De wolf is al meermaals vastgelegd op camera. Op deze nieuwe beelden van een camera op de Veluwe is duidelijk te zien dat de genomen wolfwerende maatregelen effectief zijn. De wolf zoekt een opening in het elektrisch raster om bij de schapen te komen en duwt een paar keer tegen het raster, maar laat zich afschrikken door de stroom. Uiteindelijk maakt de wolf rechtsomkeert en laat de schapen met rust.

Voor de bescherming van deze schaapskudde is gebruik gemaakt van een fijnmazig elektrisch netwerk, gemaakt van flexibel materiaal, een zogenoemd flexinet. Dat is een verplaatsbare afrastering bestaande uit lichte paaltjes en een gaasraster met stroomdraden die zijn aangesloten op een schrikdraadklok. Deze omheining voldoet aan de basisprincipes voor wolfwerende voorzieningen waarover consensus bestaat en die ook gelden voor vaste afrasteringen: een hoogte van 120 cm, voorzien van stroomdraden, met hoogstens 20 cm tussen de onderste draden en een spanning van ten minste 4.500 V. ►

Afrasteringsmaatregelen zijn het meest effectief

Deze schaapskudde is onderdeel van een onderzoek dat het gedrag van wolven en schapen onderzoekt om schade van wolven in Nederland zo laag mogelijk te houden. Dit sluit aan bij de gebiedsgerichte preventie van wolvenschade op de Veluwe waar de wolvencommissie sinds vorig jaar aan werkt. De commissie acht afrasteringsmaatregelen het meest effectief om schade aan landbouwhuisdieren in Gelderland te voorkomen. Lees hierover meer in het andere bericht.

Goede samenwerking tussen schaapsherder, boswachter, Zoogdierverseniging en provincie

Voorzitter van de wolvencommissie Pieter van Geel: “Het is goed om te zien dat de wolf rechtsomkeert maakt bij dit wolfwerend raster. De komst van de wolf vraagt veel van dierhouders. Zij moeten maatregelen nemen die eerder niet nodig waren, maar ze staan er niet alleen voor. De provincie Gelderland ondersteunt hen financieel om op korte termijn maatregelen te nemen die wolvenaantallen voorkomen en tegelijkertijd een goede bedrijfsvoering niet in de weg staan.”

Glenn Lelieveld, coördinator Wolvenmeldpunt bij de Zoogdierverseniging: “Als samenleving willen we dat schapen, geiten en andere landbouwhuisdieren veilig kunnen grazen en dat ook blijvend weides en natuurterreinen worden begraasd. Voorzienbare risico's als gevolg van de komst van de wolf moeten zo veel mogelijk worden beperkt. Dat voorkomt onnodig leed voor het vee en voor de veehouder. Preventie doordat wolven via afrastering bij schapen en/of geiten worden weggehouden is in landen als Duitsland en Zwitserland tot nu toe de meest effectieve wijze gebleken om schade aan landbouwhuisdieren te voorkomen. Daarom wordt daarop ingezet. Door te monitoren op het gedrag van wolven bij de afrasteringen, kunnen we laten zien dat de maatregelen ook in de Gelderse en Nederlandse context effectief zijn.”

Laurens Jansen, boswachter Staatsbosbeheer: “De wolven op de Veluwe worden nauw gevolgd door terreinbeheerders en vrijwilligers van het Wolvenmeldpunt. Staatsbosbeheer ziet de wolf als een waardevol dier dat een positieve rol in de Nederlandse ecosystemen kan vervullen. Wij zetten onze kennis in om de wolf te beschermen in zijn nieuwe leefgebied, en tot een goede samenwerking en draagvlak te komen tussen boer, boswachter en schaapsherder.” ■

Preventieplan wolvenschade Veluwe aangeboden bij provincie

De Gebiedscommissie Preventie Wolvenschade Gelderland heeft sinds vorig jaar gewerkt aan een gebiedsgericht preventieplan, dat als basis zal dienen voor de provinciale subsidieregeling van wolvenwerende maatregelen.

Het preventieplan is na een consultatieronde in april door de wolvencommissie aangeboden aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Gelderland en deze hebben op 12 mei ook Provinciale Staten (PS) hierover geïnformeerd. Daarbij hebben GS aangegeven dat men de voorgestelde preventiebijdrage zo spoedig mogelijk wil omzetten naar een subsidieregeling. ►

Het preventieplan bevat adviezen voor de financiële ondersteuning van schapen- en geitenhouders voor het plaatsen van afrasteringen die de wolf kunnen tegenhouden. Zowel professionele en hobbymatige dierhouders als eigenaren van gescheperde kuddes in het aangewezen wolvengbied op de Veluwe komen volgens het plan straks in aanmerking voor subsidie. Andere verzoeken om financiële ondersteuning kunnen eventueel in een latere fase aan bod komen.

In het preventieplan staan ook algemene adviezen om het draagvlak voor preventie te vergroten. Enkele elementen vergen de komende tijd nadere aandacht van de commissie en de provincie Gelderland. Bijvoorbeeld de vraag of arbeids- en onderhoudskosten voor vergoeding in aanmerking komen en zo ja, op welke wijze. Maar ook de wijze waarop de komende jaren de monitoring en evaluatie uitgevoerd wordt. Of ten slotte ten aanzien van de ruimtelijke uitvoeringsaspecten; uit de consultatie van gemeenten is gebleken dat daar nog veel vragen over zijn. Onze aanbeveling bij dat laatste is om op korte termijn met alle betrokken gemeenten in het aangewezen gebied in overleg te gaan over de wijze waarop de ruimtelijke en landschappelijke inpassing van afrasteringen zo snel mogelijk kan plaatsvinden en over uitvoeringsaspecten die daarbij aan de orde zijn. Hierbij moet onder andere rekening worden gehouden met de relatie met de Wet natuurbescherming. Het is wenselijk dat wordt gekomen tot een praktisch uitvoeringskader dat kan leiden tot een gedragen standaardmotivering.

Van preventieplan naar subsidieregels

De provincie Gelderland heeft het preventieplan door de wolvencommissie aangeboden gekregen met het advies om hiervoor een subsidie open te stellen. Als de verdere besluitvorming loopt zoals voorzien, dan kan de provincie naar verwachting begin augustus de regeling voor de wolvenpreventiemaatregelen openstellen. Vanaf dat moment kunnen dierhouders een aanvraag doen voor financiële ondersteuning. De inzet daarbij is dat dit met terugwerkende kracht mogelijk is. Gelderland is de eerste provincie die met zo'n plan komt.

Procesplanning

- 12 mei 2020** GS hebben het preventieplan besproken en ter informatie doorgestuurd naar PS, PS bepalen zelf of zij hierover ook gaan vergaderen en bijvoorbeeld nog een oordeelvormende sessie willen houden.
- 23 juni 2020** GS stellen de nieuwe subsidieregels vast.
- 3 augustus 2020** De subsidieregels treden in werking en de dierhouders kunnen een aanvraag indienen zodra ze de maatregelen hebben getroffen.

De subsidie is geen doel op zich, maar een middel om het beoogde doel – voorkomen van wolvenschade op de Veluwe te realiseren. Daarom is het nuttig om de subsidieregeling te blijven monitoren en evalueren. De wolvencommissie is ingesteld voor drie jaar en kan de provincie gevraagd en ongevraagd advies geven over het samenleven met de wolf in Gelderland. ■

Factsheets Vergoedingen en Specifieke eisen aan afrastering

GBIEDSCOMMISSIE
Preventie
Wolvenschade
Gelderland

FACTSHEET – MEI 2020

Specifieke eisen aan afrastering

In deze factsheet staan de eisen waaraan afrasteringen moeten voldoen om voor een tegemoetkoming uit de subsidie-regeling van de provincie Gelderland in aanmerking te komen. De eisen waarborgen onder normale omstandigheden dat de afrastering voldoende preventief werkt en een wolf van de schapen of geiten binnen de afrastering afhoudt.

Algemene eisen
De volgende eisen worden aan alle vier de soorten afrasteringen gesteld:

- De elektrische spanning op de stroomdraden bedraagt minimaal 4500 volt (4,5 kV).
- De impulsenergie van het schrikdraadapparaat is minimaal 1,5 joule. Om overal voldoende spanning op de draden te houden kan bij grotere weiden een hogere impulsenergie nodig zijn.
- De afstand van de bovenste draad tot de grond is minimaal 120 cm.
- De afstand van de onderste draad tot de grond is maximaal 20 cm.
- Voor toegangspoorten gelden dezelfde eisen als voor de afrastering zelf.
- Er is geen opstapmogelijkheid hoger dan 30 cm buiten de afrastering binnen een afstand van 2 meter.

A. Vaste afrastering
Vaste afrastering met stroomdraden

- De draden zijn aan de buitenzijde van de palen bevestigd.
- Er zijn minimaal 5 draden.
- De afstand tussen de onderste draden is max. 20 cm.
- Bij 5 draden is de draadverdeling 20-40-60-80-100-120 cm.
- Bij 6 draden is de draadverdeling 20-40-60-80-100-120 cm.
- De eventuele afwijking van de afstanden van de draden bedraagt maximaal 5 cm.
- De afstand tussen de palen waaraan de draden zijn bevestigd is maximaal 10 meter.
- De hoekpalen zijn stevig.

Vaste afrastering met gas met stroomdraden

- Het gas bevat aan de buitenzijde minimaal 3 stroomdraden.
- De afstand tussen de middelste draad en de grond is 40 tot 60 cm.
- De afstand tussen de palen is zodanig dat het gas stevig staat (4 tot 6 meter).
- Hoekpalen zijn stevig.

SAMEN NAAR EFFECTIEVE PREVENTIEVE MAATREGELEN
Bron: Gebiedsgericht preventieplan wolvenschade Veluwe. Voor meer info, mail: wolvencommissie@gelderland.nl
Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend.

GBIEDSCOMMISSIE
Preventie
Wolvenschade
Gelderland

FACTSHEET – Mei 2020

Vergoedingen

Het aantal dieren wordt bepaald door het gemiddelde te nemen van de aantallen schapen en/of geiten op de stallijsten van het Identificatie & Registratie systeem (ISR Dieren) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) op 4 peildata in het jaar 2019: 1 februari 2019, 1 mei 2019, 1 augustus 2019 en 1 november 2019.

Vergoeding vaste afrasteringen

Kostensoort	Vergoedingsbedrag
Vaste kosten, volledige vergoeding	€ 500,- (prijspeil 2020)
Variable kosten	€ 3,- per strekkende meter
Plafondbedrag per schape of geit	€ 100

Vergoeding niet-vaste afrasteringen

Kostensoort	Vergoedingsbedrag
Voor weidebedrijven met minimaal 100 schapen	€ 4.000,- (prijspeil 2020)
Voor weide- en begrazingsbedrijven	€ 30,- per dier (voor draad en/of flexinet)

Rekenvoorbeelden

Onderstaande rekenvoorbeelden betreffen situaties zoals die in Gelderland kunnen bestaan.

Voorbeeld A – Vast perceel
Een schapenhouder heeft in het ISR Dieren van de RVO de volgende aantallen dieren:

Peildatum	Aantal dieren op stallijst
1-2-2019	10
1-5-2019	20
1-8-2019	20
1-11-2019	10
gemiddeld	15

Deze factsheets leggen duidelijk uit welke specifieke eisen er aan een wolfwerende afrastering worden gesteld en hoe de rekenvoorbeelden voor de vergoedingen werken.

- [Download factsheet Specifieke eisen aan afrastering.](#)
- [Download factsheet Vergoedingen & Rekenvoorbeelden.](#)

Contact met de wolvencommissie

De wolvencommissie is op 21 mei 2019 ingesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland en bestaat uit vertegenwoordigers van de schapen- en geitenhouderij, terreineigenaren en gemeenten. De commissie heeft de taak om dierhouders te informeren over en te betrekken bij het besluitvormingsproces over de schadepreventiemaatregelen.

Voor meer informatie en/of het aanvragen van een digitaal exemplaar van het Gebiedsgericht preventieplan wolvenschade Veluwe kunt u contact opnemen met de wolvencommissie via wolvencommissie@gelderland.nl.